

Natuurlijk grafiek

Maria Kapteijns

Terwijl ik dit schrijf, wisselt het weer van donker, dreigend bewolkt tot helverlicht zonnig. Het uiterlijk van de bomen, de planten, de vogels die overvliegen verandert voortdurend, er is veel te zien, kleuren in allerlei subtiele nuances en felle contrasten, vormen die we niet kunnen verzinnen. Geen wonder dat het een onophoudelijke bron van inspiratie is voor veel kunstenaars.

Op 12 juli komen kunst en natuur bij elkaar in de Grote Kerk in Alkmaar. Het Grafisch Atelier Alkmaar heeft voor twee maanden de beschikking over deze indrukwekkende ruimte om te tonen wat grafiek in huis heeft. Zondag 12 juli staat in het teken van natuur en grafiek. Er worden lezingen en interviews met kunstenaars gehouden, er is werk te zien van elf grafici die zich hebben laten inspireren door de natuur en er zullen twee IVN-wandelingen starten vanuit de kerk, om 13.00 uur en om 15.00 uur. De wandelingen gaan over Het Bolwerk en De Hout en worden verzorgd door Ad Jansen.

Kunstenaars en IVN-leden delen iets: oog voor details, voor verschillen in vorm en kleur en een registrerende blik, die de fascinatie voedt. Zo doen de etsen van Annemarie Petri denken aan bladzijden uit oude natuurboeken; als een natuuronderzoeker tekent ze de prachtig gedetailleerde prenten, absurdistisch in hun samenstelling en romantisch in hun uitstraling. Beeldend kunstenaar Jadranka Njegovan heeft jarenlang als onderzoeker in de landbouw gewerkt. Zij zal vertellen over haar manier van kijken en denken, over de link met haar onderzoeksachtergrond en onze menselijke disconnectie met de natuur. Van de hand van Juul Rameau is het boek *101 papavers in één dag*, een bijzondere uitgave van etsen, uitgaande van dat magische moment in de lente dat er plotseling overal papavers zijn. Het is een studie naar de verschijningsvorm van deze bloem en de verschillende grafische mogelijkheden om het op papier te krijgen.

Eveneens een mooi voorbeeld van concentratie en een scherpe blik zijn de etsen van Marian Vergouwen, die met uiterste precisie vogels weergeeft, vaak uilen. De gedetailleerd getekende uilen staren ons aan of kijken ongeïnteresseerd langs ons af, het doet je afvragen hoe menselijk hún blik is. Ikzelf (Maria Kapteijns) zoek het kleiner: ik wil u graag meenemen in de absurdistische wereld van de vliegende insecten. Wist u bijvoorbeeld dat insectenvleugels zo snel kunnen slaan omdat resonantie een rol speelt? En dat dit de hoogte van de zoemtoon bepaalt?

Grafiek is een kunstvorm die tot stand komt door een drukproces, wat enkele specifieke mogelijkheden geeft. Zo is vernis mou (letterlijk: zachte lak) een etstechniek waarbij structuren rechtstreeks in deze waslaag op zink overgenomen kunnen worden en vervolgens geëtsd en afgedrukt. Dit geeft een heel bijzondere weergave van het uitgangsmateriaal. Marisa Keller zal op 12 juli een demonstratie geven van deze techniek met behulp van natuurlijke materialen en grassen. Ook geeft zij een presentatie van haar werk, waar de natuur centraal staat. Jops Jacobs heeft de vernis mou tot een nieuw niveau getild (en een extreem formaat). We krijgen een opmerkelijk werk te zien: een reusachtige afdruk van het enorme blad van de Victoria Cruziana, een reuzenwaterlelie, een geschenk van de Hortus Botanicus. Jops vertelt hoe dit werk tot stand is gekomen, over hoe vondsten uit de natuur vanzelf tot etsen kunnen leiden en gunt ons een kijkje in haar herbarium.

Jops Jacobs magical lifting up moment prent Victoria cruziana blauw

Jeanet Kingma belicht hoe een vlinder en een vis hun weg en betekenis vinden in haar werk. Aan de hand van deze twee dieren onderzoekt ze hoe haar houtsneden en boeken zich tot elkaar verhouden. Ook Elsbeth Cochius neemt ons mee in haar proces. Haar voordracht wordt begeleid door een filmpje over struinctochtjes door bossen en venen en beeldmateriaal over het werken met linoleum. Mogelijkerwijs bent u haar werk weleens letterlijk in de natuur tegengekomen: samen met Hedy

Jeanet Kingma, Vlinders

Hempe bouwt Elsbeth installaties in het landschap, met natuurlijke materialen. Omdat de bouwsels vergankelijk zijn, worden ze vastgelegd in zeefdrukken en etsen.

Door de eeuwen heen hebben kunstenaars aan natuurverschijnselen symboliek toegekend om daarmee andere betekenislagen te ontsluiten. Natuurlijk Grafiek toont hier mooie hedendaagse voorbeelden van. Lenneke Saraber wordt geïnspireerd door het landschap van IJssellandschap. Zij ontdekte de linoleumsnede als geschikt materiaal om de beweging van het licht, de wolken en de kleuren in het landschap weer te geven. Ook in het werk van Flip Lambalk speelt het Noord-Hollands landschap een rol. Flip maakt gebruik van sjabloon-hoogdruk techniek om de sfeer en het horizontale ritme te vangen van het land, het water en de luchten. Zijn serie 'berken' benadruken verticaal ritme en kleur. Lies Verdenius is met een kunstenaarsuitwisseling naar Japan geweest, gefascineerd door de cultuur en de technieken die kunstenaars daar ontwikkeld hebben: over de relatie tussen washi-kozo planten (waar papier van gemaakt wordt), tekeningen van lotusplanten en rubbings van hout.

Op 12 juli zijn deze kunstenaars aanwezig. Zij zullen korte lezingen met filmpjes en ander beeldmateriaal verzorgen in de consistoriekamer van de Grote Kerk, een diversiteit aan verhalen en presentaties die zeker de moeite waard is. Het werk is nog een tijdje te zien tijdens de expositie in de kerk, waar het Grafisch Atelier Alkmaar gedurende de maanden juli en augustus wisselende tentoonstellingen verzorgt, aangevuld met diverse activiteiten. Reden genoeg om ook na 12 juli nog vaker binnen te lopen.

Op zondag 12 juli 2015 presentatie, tentoonstelling en lezingen 'Natuurlijk Grafiek' van de VOG platform voor grafiek, van 11.00 tot 17.00 uur in de Grote of Sint-Laurens Kerk, Koorstraat 2 te Alkmaar.

IVN wandelingen over Het Bolwerk en De Hout, vertrek om 13.00 en 15.00 uur. Men kan zich op de dag zelf in de Grote Kerk aanmelden.

Het is een onderdeel van de manifestatie van het Grafisch Atelier Alkmaar: GAA Druk Maken 2015.

www.gaadrukmaken.nl , www.grafiekprojecten-vog.nl , www.ivn.nl/afdeling/west-friesland/activiteiten